Før Sjælen end var født, før vort Selv
opslog sit Øje,
før Sjælen end var født, som hos
Kvinde, saa hos Mand,
før Mennesket fandt Kundskabs Træ,
det hellige og høje,
før han vidste, at han følte, før han
kendte sin Forstand:

da sagde han til Smerten: „jeg er
vis nu, og forstaar dig,
med Kraft og Kløgt jeg lægger dig i
evig Baand og Bast!"
til Glæden han sagde: „jeg er stærk,
og jeg formaar dig
at gribe med min Vilje, — ja, og
holde dig fast!"

Fro han nød sin Føde, glad drak han
Vinens Drue;
og Kvinden? aa ja, Kvinden! hun var
Lykkens bedste Skat.
Hans hun var; hvor var han stærk,
hvor stod han Blod i Lue
i Morgengryet efter den sagatavse
Nat!

Hans! hun var hans for altid! aa
Fryd, du søde, blide!
han vilde elske hende, som hun ham,
af Hjertens Grund.
Han vilde værge hende, vilde stræbe
og stride,
og aldrig, aldrig slippe hende indtil
Dødens Stund.

Fast bandt han hende, fast, at hun
skulde hos ham blive,
i Svaghed holdt han hende, saa hun
ej fik Kraft at fly,
og Elskovens sluknende Glød han
holdt i Live
ved hver en Kunst, han lærte af Jord
og Hav og Sky.

Ak, ak, den lange Rejse! de sene,
tunge Tider,
da sammen frem de slæbte sig i Blinde
og med Gru!
aa, hvilken vældig Bog med Millioner
mørke Sider
fra Friheden i Skoven og til Fængs-
lerne nu!

Fro han nød sin Føde, — og fik alle
Sygdomsplager;
Vinens Drue drak han, — og stod op
til blodig Vold.
Og Kvinden? han vil have hende,
naar det ham behager
— og aldrig saa han hende siden For-
tids dunkle Old.

Hans Ven, hans Kammerat fra Livets
Gry, den ømme Kvinde,
hans Trøst og Støtte borte, hun, som
raaded ham Held!
med aldrig stillet Hunger han leder
efter hende,
ensom er han Herre, og ensom er han
Træl.

Arme, trætte Mand, som din Byrde
selv har bundet,
der sorgfuld og alene maa vandre
med dit Savn:
du vilde tage Glæden med Vold, og
du har fundet,
at Glæden, det var Smerten — kun
med et andet Navn.

Naturen har forladt dig din Skyld,
men kræver Bøde,
Gud glemmer ej, skønt glemsom er
Menneskenes Hu.
Se! Kvindens Sjæl, den rejser sig, til
Trods for din Brøde;
giv hende fri! tro hende! hun vil elske
dig endnu!

Vil elske dig? ja, elske dig med Friheds
hele Varme,
elske dig, mens Kærlighed der findes
end paa Jord;
frygt ikke Kvindens Hjerte, det ruger
ej paa Harme,
i Sorgens Dage lærte hun Tilgivelsens
Ord.

(Overs. af U. Birkedal).

„Vore Pigers Vel".

Brev fra Hellerup.

Vi faste Beboere af Hellerup holder meget af vor egen By, som forener mange af Landlivets Behageligheder med Vand- og Gasværk, men een Ting klages der stadig over — det er vanskeligt at faa flinke Piger herud og især at faa dem til at blive her. Deres Slægt og Venner bor som oftest i København, og Turen derind er for lang til en kort Friaften foruden at den koster 20—30 Øre. For at raade en Smule Bod paa Kedsomheden blev der for 3—4 Aar siden dannet en Forening af Husmødre med det Formaal at skaffe de unge Piger en fornøjelig Aften en Gang imellem herude. I de forskellige Butikker paa Strandvejen blev der opslaaet en skriftlig Indbydelse til de unge Piger i Hellerup til en Sammenkomst hveranden Torsdag Aften fra $7\frac{1}{2}$—10 i Pigeskolens Gymnastiksal. Haandarbejde kan medbringes. De 16 Damer, som udsendte Indbydelsen, har haft megen Glæde af deres Ide. Møderne finder Sted fra 1ste Oktbr. til 1ste Maj, og der kommer 25—35 unge Piger hver Gang — flest Torsdagen mellem Jul og Nytaar, da der leges og danses og spises Juleknas. 4 af Damerne er forpligtede til at være til Stede hver Gang og sørge for Kaffe, Julekage, Opvartning og Underholdning; denne bestaar som oftest i Højtlæsning af en af Damerne og Sang af de unge, som selv vælger, hvad der skal synges. Undertiden har en Gæst velvillig læst op eller sunget — en Gang endogsaa Algot Lange, som boede herude. En af de første Aftener blev der delt Sedler og Blyanter ud til Pigerne, for at de selv kunde døbe Foreningen, og blandt mange Forslag, Aftenfryd, Aftenstjerne, Enighed o. s. v., blev „vore Pigers Vel" enstemmig valgt, da det indeholder hele Foreningens Program. — Det er ogsaa i andre Henseender en morsom Forening — skrevne Love findes ikke og ingen andre faste Indtægter end 2 Kr. fra hver af de 16 om Aaret, Resten kommer ind fra forskellige velvillige Givere, og Lokale, Varme og Lys er Frkn. Schou & Trolles store Bidrag. Af de unge forlanges intet andet, end at de møder saa mange som mulig og med glade Ansigter.

En Husmoder.

Nogle Kvindemøder.

I.

De katolske Damer holdt deres egen internationale Kongres i Begyndelsen af Juni; der havde først været Tale om, at de vilde slutte sig til „Le Congrès des oeuvres et institutions féminines", men det blev opgivet, da de ikke var tilfredse med det Antal Pladser, der blev dem tilbudt i Bestyrelseskomiteen, der forberedte Mødet.

Derfor blev denne dog ikke udelukkende protestantisk, thi flere Katoliker tog Del i den.

Mlle Maugeret beklagede, at Pressen ikke var bleven indbudt; i og for sig er det vanskeligt at give en Beretning om en Kongres, naar Arbejdet foregaar, som her, i to Afdelinger, en bestaaende af Mænd og en af Kvinder. Det er alligevel et stort Fremskridt, at de strengt katolske Damer indlader sig paa at holde en international Kongres, selv om de holdt den „en petit comité" for lukkede Døre. Det vil sige, Mødet blev næsten ikke averteret, og det var først bagefter, Folk fik at vide, at de havde kunnet løse Billetter til det.

Deltagerne, som jeg talte med paa „le Congrès internationale de patronage" eller, som den kaldtes, „le congrès des petites ouvrières", havde haft stor Glæde af den.

Ærkebispen af Paris, Monseigneur Ricrard, stod i Spidsen for den, og det første Møde blev holdt i Notre Dame (Vor Fruekirke). En af Ærkebiskoppens Vikarer var Sekretær.

Første Dag var helliget Bønnen og dens Frugter, dens umiddelbare Resultater. Anden Dag taltes der om Undervisning og Opdragelse ... Rapport fulgte paa Rapport i hvert Fag. Saa fulgte Beretning om, hvad der gøres for at forebygge, at Ungdommen ledes paa gale Veje, og om, hvad der gøres for at rejse de faldne.

Et af disse Arbejder bestaar i, at Studenterne omgaas Arbejdere, møder dem i Forsamlinger . . . Det blev fremhævet, at al Tanke om pekuniær Understøttelse maatte holdes borte.

Den katolske Kirkes Barmhjertighedsgerninger blev skildrede fra Vuggestuer for de spæde til Alderdomshjem for de gamle Mænd og Kvinder. De sidste bestyres af „De fattiges Smaasøstre", disse gaar rundt og samler ind til Hjemmets Behov, Dag efter Dag.

Senere var sociale Spørgsmaal og Arbejderspørgsmaal for. Her kom Kvindesagen for. Diskussionen ledes udelukkende af Mænd. M. Roux, Advokat fra Amiens, talte om Maadeholdsforeninger, som han har organiseret i denne By, og hvor nødvendige de var i Frankrig. M. Terrat gav en Skildring af Kvindens retslige Stilling. Han fremhævede, hvilken Uret det var, at det var en Moder forbudt at søge at faa Hjælp fra hendes uægte Barns Fader til dettes Underhold. „En Sag, der kun burde forhandles mellem Mænd; thi det er vor Skam at have givet en saadan Lov og en lige saa stor at have taalt, at den fik Lov til at bestaa."

Sidste Dag gaves der Beretning om andre velgørende Stiftelser, og Mlle Maugeret siger i sin Rapport: „Kongressen begyndte med Bøn og endte med en Beretning om Kærlighedsgerninger, der praktisk taget paa sin Vis ogsaa er Bøn."

Fremskridtskvinderne er dog glade over Kongressen, særlig Mlle Maugeret. Denne Kongres er jo en Legemliggørelse af den kristne Kvindesag, som hun kæmper for i sit Blad, der hedder „Den kristne Kvindesag". En anden Avis leder Opmærksomheden hen paa det internationale Element, der nu træder frem i Kvindemøderne, og er glad ved, at Kvindesagen i Frankrig ikke alene skærmes af Hotel de Ville (Raadhuset), men ogsaa af Kirken.

Det internationale Kvinderaad haaber, at det vil lykkes at danne et Kvinderaad her i Sommer eller i Aarenes Løb; derfor holder dets Præsident, Mrs May Wright Sewall ugentlige Sammenkomster her i Paris hver Tirsdag Kl. 4 i den amerikanske Pavillon. Man behøver ikke at være Medlem af noget som helst Selskab for at komme der. Alle Kvinder og Mænd, der bryder sig om at faa noget at vide om Raadet, er hjertelig velkomne. Baade Kvinder og Mænd deltager i Forhandlingerne, hvis de har Lyst. Man gaar lige ind.

Paris, 22. Juli 1900.

Ada Frederiksen.

Kinesisk Digtning.

Den svenske Forfatter H. E. Larsson har som Indledning til en Samling „kinesiska Digter" (Lund 1894) skrevet en interessant lille literærhistorisk Studie, hvoraf det blandt andet fremgaar, at Kvindernes Stilling i det himmelske Rige i Tidernes Løb er undergaaet en betydelig Forandring, ikke til det bedre.

De ældste, kendte Digte er samlede af Confucius i „Schi-king" Aar 483 f. Kristi Fødsel. Digtene selv stammer fra Aarene 1200 til 600 f. Kr. De giver, som naturligt er, stærke Udtryk for Familiefølelsen, navnlig i mangfoldige Vekselsange. Det er det fredelige Liv, som her forherliges, medens Krigen behandles som en tung Pligt, den man gerne vil unddrage sig, om man kunde. Senere træder der mere krigerske Dynastier frem, og i de nyere Digtsamlinger ophøjes Krigen, medens Kvinderne samtidig underkues. I de ældre Digte finder man kun faa Spor af Polygamiet. Ægtefællerne er ligestillede, og det personlige Behag synes at spille en stor Rolle ved Ægteskabets Indgaaelse. De erotiske Digte udtrykker lige saa vel Mandens Kærlighed til Kvinden som Kvindens til Manden. I Digtene fra en senere Tid derimod begynder Kvinden at blive betragtet som Ejendom og Manden som hendes Herre. Hun giver ikke sig selv bort, men bliver givet bort, inden hun endnu har naaet Modenhedsalderen. Her udtrykkes alene Kvindens Kærlighed, og det i et Sprog uden Selvfølelse eg Værdighed. Hun er ingen Personlighed længer, og det erotiske Digt har tabt sin væsentligste Nerve.

Menneskets Udvikling.

(Fortsat.)

Det er paa de laveste Trin i Naturen, at vi træffer den største Frugtbarhed. Slaar vi Hul paa den velkendte Støv-Svamp, formørkes Luften af en Røgsky, der bestaar af utallige Millioner Sporer. Blandt Fiskene regner vi endnu med meget store Tal. Silden og Torsken lægger hen imod en Million Æg, Frøen præsterer Æg i Tusindvis. Hos Fuglene derimod kan Yngelen tælles med Tiere og Enere. Hos de højeste Pattedyr er Reglen een Unge. Denne Nedgang i Tallene betyder en Koncentration af Moderens Omhu, der nu rettes mod den ene og samler sig om den i Kærlighed.

Det næste var at gøre det muligt for Moderen at kende sit Afkom. Var det svært at elske en Million, maatte det være umuligt at elske et ufuldkomment Foster. I mange Tider har selv Videnskaben ladet sig narre i dette Stykke, idet mange Livsformer blev beskrevne og klassificerede som selvstændige Arter, medens de senere viste sig simpelt hen at være Unger af velkendte Dyr. Søstjernens og Søpindsvinets Larveformer er aldeles ukendelige i deres Forklædning, og blandt Insekterne har vi f. Eks. aldeles ingen Nøgle til Slægtskabet mellem Sommerfuglene og deres Larver. Hvad Naturen havde at gøre, var derfor at skabe Lighed mellem Afkom og Forældre, kort sagt, at gøre Børnene præsentable ved Fødslen. Og Midlerne, den bruger, er værd at lægge Mærke til. Naturen gør altid sine Forandringer med en mageløs Sparsommelighed og i Almindelighed paa en forbavsende enkel Maade. Hvad der for os vilde synes den bedste Plan — at lave et helt nyt Foster — tænkes der ikke paa. Alt, hvad der blev gjort, var *at holde Fosteret skjult*, til det blev mere præsentabelt. I Stedet for at sige: Lad os skabe disse smaa Væsener om, hed det: Lad os holde dem tilbage, til de er skønne at se til. Og fra den Stund, Ordet var sagt, gemtes Fosteret i Ægget, Ægget i Reden, Ungen i Legemet, enhver af dem blev holdt i Mørke Uge- og Maanedsvis, saaledes at de, da Moderen slog sit Øje op paa dem, var „stærke og af en god Lignelse".

Om Afkommet i den højere Natur ikke just er en nøjagtig Gengivelse af Forældrene, maa man indrømme, at Ligheden der er langt større end hos et eneste af de lavere Dyr. Mange Fugleunger er i det mindste i Farve en Efterligning af Forældrene; Naturens unge Gæs er i det mindste Gæs nok til ikke at tages for Svaner; ingen Hund kunde — selv fraset Lugten — tage fejl af en Killing og en Hvalp; heller ikke vilde et Harekid blive taget for en Kanin. Hos Husdyrene som Faaret og Koen kulminerer Ligheden; Lammet og Kalven er som nyfødte næsten en Afspejling af deres Mødre. Disse Illustrationer tjener kun til at bekræfte den Iagttagelse, at Naturen ikke arbejder uden Maal og Med, men i en bestemt Retning; at den tydelig nok har *Moderen* i Tanke, og at den prøver at stramme Baandene, der skal forene Menneskenes Børn, tættere og tættere. Det er nok, naar vi af denne Parentes lærer, at en Gang i længst forsvunden Tid blev Moder og Barn forestillede for hinanden, at Barnet ved Fødslen gradvis nærmede sig Forældrenes Skikkelse, at disse ikke længer forskrækkedes ved den larveagtige Skikkelse, og at den første Menneskemoder ved Synet af sin førstefødte kunde udbryde: „Jeg modtog et Menneske af Herren!".

Er denne anden Proces i Udviklingen af Moderligheden af mindre Betydning, kan den tredje ikke vurderes højt nok. Hvad hjælper Genkendelsen mellem Forældre og Børn, hvis disse bærer sig ad som den øvrige Yngel i den lavere Natur —